

**MAFKURAVIY IMMUNITET SHAKLLANISHINING YOSHGA XOS
XUSUSIYATI**

Bekbolayev Javlonbek Jumanazar o'g'li

Guliston Davlat pedagogika insituti stajor o'qituvchisi

<https://doi.org/10.5281/zenodo.7179549>

Boy tarixiy va madaniy merosimiz, milliy an'analarimizga, umuminsoniy qadriyatlarga hurmat, Vatanga muhabbat, milliy g'oyaga sadoqat ruhida tarbiyalash, keng fikrli, sog'lom, jismoniy, aqliy va ma'naviy jihatdan barkamol, iqtisodiy islohatlarning mohiyatini tushunadigan hamda ularni hayotga tatbiq eta oladigan, milliy g'oya va mafkura mustahkam bo'lgan shaxslarni shakllantirishda ta'lim tizimida ma'naviy-ma'rifiy ishlar amalga oshirilishining ahamiyati kattadir.

Kalit so'zi: Madaniy me'ros, vatanga muhabbat, milliy an'ana, yoshlar, buyuk kelajak.

MUAMMO

Uzluksiz ta'lim-tarbiya tizimida targ'ibot-tashviqotda rasmiyatchilikka, tadbirbozlik bugungi kunda dolzarb muammolardan biridir. Shuni doim yodimizda tutishimiz kerakki, balandparvoz, chiroyli so'zlar, quruq ma'ruzalar har qanday g'oyani obro'sizlantiradi. Yoshlar bilan teng muloqotga kirishish, ularning qalblariga xalqchilik, samimiyat bilan kirish, qanotlantirish, mafkuraviy kurashlar davrida milliy g'oya tashviqotini jangovar darajaga ko'tarish kerak. Dunyoda bo'layotgan o'zgarishlar milliy g'oyani yoshlar ongiga singdirish orqali ularni hayotga tayyorlashda yangicha innovatsion uslublarni ta'lim-tarbiya jarayoniga tatbiq etib borishni taqozo etmoqda.

YECHIM

Ilmiy xulosalarga ko'ra, odamning xotirasida 90 % hollarda – o'zi bajargan ish, 50 % hollarda –ko'rgani va 10 % hollarda – eshitgani saqlanib qoladi. Demak, g'oyaviy tarbiyada yoshlarni ko'proq o'zlari bevosita ishtirok etadigan amaliy mafkuraviy ishlarga jalb qilishimiz kerak. Buning uchun targ'ibot-tashviqot ishlarining rang-barang, ta'sirchan usullarini joriy qilish lozim. O'zbekistonda ma'naviy-ma'rifiy sohadagi davlat siyosati jamiyatda yuksak ma'naviy muhitni qaror toptirishga qaratilgan. Jamiyatni ma'naviy-axloqiy yangilash milliy taraqqiyot uchun zamin yaratibgina qolmay, unga kuch baxshida etadi. Shuni e'tiborga olib, talaba-o'quvchilarga yangilanayotgan O'zbekistonning ma'naviy-axloqiy negizlari haqida tushunchalar berib borish lozim. Davlat va jamoatchilik tashkilotlari bilan

ma'naviy-ma'rifiy ishlardagi hamkorlikning asosiy yo'nalishlari va ishlash tizimini yaxshi yo'lga qo'yish lozim. Bu tizimning samarali ishlashi uchun zarur chora-tadbirlarni amalga oshirish muhim ahamiyat kasb etadi. Yoshlar ruhiyatining rivojlanishi va kamol topishida balog'at davri muhim bosqich hisoblanadi. Xuddi mana shu davrda olamga ham, muhitga ham qiziqishlar keskin ortadi. Barqarorlik belgilari namoyon bo'la boshlaydi. Aksariyat bolalarga atrofdagilar ularni tushunmayotgandek yoki tushunishni istamayotgandek tuyuladi. Yurish-turishlarida keskin o'zgarishlar yuz beradi. Yoshlarni duch kelishi mumkin bo'lgan turli ko'ngilsizliklardan asrash, ma'naviy kamol toptirish uchun ular ruhiyatiga vafo, burch, vijdon, tashabbuskorlik, sadoqat, faollik, mas'uliyat kabi xislatlarni turli ma'rifiy usullardan foydalangan holda singdirib borish lozim. Bu borada yoshlarni milliy g'oya va mafkura ruhida tarbiyalashda ma'naviy-ma'rifiy ishlarning interaktiv metodlaridan foydalanish yaxshi samara beradi. Buning uchun ma'naviy-ma'rifiy ishlarda interaktiv metodlarni qo'llash shart-sharoitlarini bilim muhim. Bunda faol, hayotiy pozitsiyani shakllantiruvchi metodlarni qo'llash samara beradi.

XULOSA

Yoshlarda lider sifatlarini hamda jamoada o'z o'rnini topa olish ko'nikma va malakalarini shakllantirish zarur. Respublikamizda bevosita fuqarolik jamiyati asoslarini mustahkamlashga qaratilgan qonunlar qabul qilingan. Ammo mazkur qonunlarni yoshlar tomonidan anglash va hayotda qo'llay olish ko'nikmalari hozircha ko'ngildagidek emas. Bu esa, yoshlarning qonunlar to'g'risida bilim va ko'nikmalarini izchil rivojlantirishni talab etadi. Fuqarolik jamiyati asoslarining pirovard maqsadi – inson hayotini muayyan ma'naviy maromlarda muvofiqlashtirish, har bir shaxsning insoniy potensialini yuzaga chiqazishdan iborat bo'ladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yhati:

1. Shermuxamedov K. Jaholat to'ri. – Toshkent: «Toshkent islom universiteti» nashriyot-matbaa birlashmasi, 2010. – 48 b.
2. G'oyibnazarov Sh. Xalqaro terrorizm: ildizi, omillari va manbayi. – Toshkent: O'zbekiston, 2009. – 296 b.
3. Saviya.uz

